

fuerunt, ex S. Gregor. Turon. l. 2. *Histor. cap. 34. Sidon. l. 7. epist.* Ab Ecclesia universali postea approbatae, et amplexatae fuerunt, illas continuando, ut Deus propitiaretur peccatis Populi sui, et ab eo flagella irae suae averteret; pacem, et aeris salubritatem concedere, et fructus dare, et conservare dignantur.

58 59 Hae postrema ratio, opinor quod potior, et primaria sit, ac pene dicam, unica, et universalis, propterea quod fiunt tales Processiones Veris tempore, dum nempe omnia Arva florent, et in viridi sunt, ac primitias fructuum suorum Deo exhibendas promittunt. Hac de causa in Villis, et rusticanis Parochiis mos est agros circumire, eosque tali Processione per triduum lustrare, et benedicere, unde Processiones *Arvales*, seu *Ambarvales*, ab aliquibus appellantur, quarum meminit *Concilium Coloniense, cap. 8. et Prov. Mediol. tit. de Process. Quart. de Process. punct. 10. n. 95.*

60 61 Viae, per quas duci debent istae Processiones, in Villis destinari debent a Parochis, hac ratione, ut commodiores eligantur, et quae ad diversos fines perveniant: curandumque est, ut ad aliquod Oratorium, (si fieri potest) perducant, ubi persolvantur Preces, et Orationes. Istae Viae demum ad varios Ventos respicere debent in forma Crucis, si commode fieri possit intra fines Parochiae, ut quaeque latere loci illius benedicantur.

62 In Civitatibus vero Sacrarum caeremoniarum Magistro incumbit, ex consuetudine, has vias assignare, periterque Ecclesias destinare, ad quas singulo die sistere debeat Processio Rogationum; et in hac distributione curare debet, ut ad varia latera Civitatis sitae sint, nec quocumque die, ad eandem partem tendat processio.

63 Caeterum, generaliter loquendo, Episcopus omnem habet facultatem a jure determinandi, et mutandi vias, per quas Processiones transire debeant; praecipue juxta accedente causa, et rebus in eodem statu non permanentibus, Ursaya *discep. Eccl. T. 4. dist. 17. per tot.*

64 Regulares tandem, sicuti nec ulla alia Ecclesia, recusare non possunt recipiendi Processionem in sua Ecclesia (de Ecclesiis Monialium nulla mentio facienda est; quia istae destinari ad hoc non solent, variis de causis, et praecipue quia Chorum habent interiorem in Clausura) Eo die tamen non tenentur Processioni interesse isti Regulares, ut prompti sint ad ostium Ecclesiae pro recipienda Processione, ut pluries decrevit S. R. C.

DE

PROCESSIONE IN FESTO

SS. CORPORIS CHRISTI.

TITULUS QUINTUS.

SUMMARIUM.

- 1 Haec Processio appellatur Triumphalis.
- 2 Instituta fuit ab Urbano Papa IV.
- 3 Ampliata a Concilio Tridentino.
- 4 Est Processio omnium solemnissima.
- 5 Celebratur ipsomet die Corporis Christi.
- 6 Historia ejus Institutionis.
- 7 Ad illam Clerus tenetur intervenire.
- 8 Mos est faciendi illam etiam in die Octava.
- 9 Processio in die Octava potest fieri absque licentia Ordinarii.
- 10 Non debet fieri expensis Parochi, et Capituli.
- 11 Celebranda a Cathedrali ad Cathedrali.
- 12 In Villis facienda ab Ecclesia Parochiali.
- 13 Constitutio Clementis XI. Papae super hanc Processionem.
- 14 Officium S. Corporis Christi compositum a S. Thoma Aquinate.
- 15 Leodienses primi celebrarunt hanc solemnitatem.
- 16 Pompa, et Apparatus debet esse caeteris distinctior.
- 17 Ecclesiae si non orientur, saltem perpoliantur.
- 18 Flores, et herbae olentes sternendae in Templo, et per vias.
- 19 Altare ornandum lampadibus, et Candelis.
- 20 Circa Vias, profanitates arceandae.
- 21 Exploratores habendi a Magistro Caeremoniarum circa ornatus.
- 22 An Hebraei teneantur ornare Fenestras, et vias, cum pertransit Sacra Eucharistia apud illas, vel per illas?
- 23 Res indecentes amovendae sunt.
- 24 Ritus ornandi vias in Civitate Brixinensi.
- 25 Hostia deferenda debet consecrari ea die.
- 26 Hostia consecrata debet esse aequalis illi, quae in Missa assumitur.
- 27 Reponenda a Sacerdote celebrante in ostensorio.
- 28 Tabernaculum idem est ac Ostensorium.
- 29 Appellatur etiam Monstrantia, Turris, Sphaera, etc.
- 30 Ostensorii propria figura qualis esse debeat?
- 31 Ejus materia.

COM. T. III.—P. 7.

- 32 Velatur dum Missa perficitur.
- 33 Velum auferri debet, peracta Missa.
- 34 Quinam Sacerdos deferre debeat Sacramentum in Processione?
- 35 Velum humerale qualiter esse debeat?
- 36 Locus, ubi Sacerdos genuflectere debet.
- 37 Umbella prompta esse debet.
- 38 Umbella qualiter esse debeat?
- 39 Ejus nomina varia.
- 40 Thuribuli duo parari debent.
- 41 Baldachini nulla mentio in Rubrica.
- 42 Umbella est instrumentum subsidiarium.
- 43 Baldachinum quid sit? et alia circa illud.
- 44 Hastae Baldachini nobilioribus tradendae.
- 45 Hastae primo deferuntur ab Ecclesiasticis.
- 46 Portatores hastarum gravi passu incedere debent.
- 47 Sacerdos, et ministri alternatim Psalmos recitare debent.
- 48 Clerus debet continuo cantare.
- 49 Campanae continuo pulsandae.
- 50 Omnes nudo capite procedere debent.
- 51 Birretum Clericale munu genendum.
- 52 Pileolo non utendum in Missa.
- 53 Exemplum Caroli V. Imperatoris.
- 54 Comae fictitiae Clericis prohibita.
- 55 Cerei ardere debent ab utraque parte Baldachini.
- 56 Cerei expensis propriis deferentium providendi.
- 57 Laternae quatuor accendi debent circa Sanctissimum.
- 58 Hymni cantandi in hac Processione.
- 59 Hymni emendati ab Urbano VIII. PP.
- 60 Ad Vers. *Tantum ergo etc.* an genuflecti debeat.
- 61 Ad vers. *et Benedictio etc.* signari non debet frons.
- 62 Ordines sistere debent in Ecclesia, peracta Processione.
- 63 Nec discedere, nisi data prius Benedictione.
- 64 Sacramentum deponendum in manibus Diaconi.
- 65 Gradus infimus Altaris diversimode ab Authoribus intelligitur.
- 66 Cerei non extingueri, nisi post Benedictionem.
- 67 *Tantum ergo etc.* a Musicis intonari debet.
- 68 Quando debeat fieri haec intonatio?
- 69 Musicis interesse non deberent huic Processioni.
- 70 Versiculus *Panem de Coelo etc.* a quo cantari debeat.
- 71 Qui illum canunt, debent stare genuflexi.
- 72 *Alleluja* post versiculum quando dici debeat.
- 73 *Dominus Vobiscum* olim ante Orationem praecinebatur.
- 74 Modo ex Decreto Sac. Rit. Cong. non dicitur.
- 75 Oratio pro hac Processione praescripta unice recitanda.
- 76 Sacerdos semel benedicere debet cum Sacramento.
- 77 An in Ecclesiis monialium, benedicendae sint Moniales?
- 78 Sacerdos nihil dicere debet cum benedicit.
- 79 Forma Benedictionis praescripta.
- 80 Signum Crucis quomodo cum Ostensorio faciendum?
- 81 Diversitas occasionum hujus Processionis.
- 82 Ritus in omnibus Processionibus Sanctissimi Sacramenti servandus.
- 83 Via obumbrata magnae solemnitatis indicium.

1 Triunfalis Procesio illa Sanctissimi Corporis Christi appellatur, Quart. *de Proces. num.* 97. eo quia triumphali more defertur per vias, Orbis Redempti Conditor, Salutis humanae Sator Rex Regum, Dominusque Dominantium, qui devicta morte, priusquam pateretur, in hoc Augustissimo Sacramento, humano Generi, futurae gloriae pignus reliquit.

2 3 Haec processio prima instituta fuit ab Urbano IV. Summo Pontifice circa annum 1262. eam confirmavit Clemens V. in Concilio Vienensi, anno 1311. novoque Decreto corroboravit Concilium Tridentinum, *Sess. 13. cap. 5.* his verbis: *Aequissimum est enim, Sacros aliquos statutos esse dies, cum Christiani omnes singulari, ac rara quadam significatione, gratos, et memores testentur animos erga communem Dominum pro tam ineffabili, et plane Divino beneficio, quo mortis ejus victoria, et triumphos repraesentatur.* Ecce unde ortum habuit nomen illud *Triumphale*, huic Processioni subinde impositum.

4 5 6 Estque omnium solemnissima, et celebratur in universali Ecclesia, feria quinta post Festum Sanctissime Trinitatis, peracta jam octava Pentecostes, ex ejusdem Urbani IV. institutione, in ipso festo Corporis Christi. In aliquibus vero locis per totam octavam ducitur ista Processio, cujus institutionis plenam historiam narrat Monacell. *T. 2. tit. 13. num. 10. ex Actis*, Bolland. *T. 1. ad Mens. Aprilis. pag. 459. 462. 565. 477.* recognit. et examinat. a *S. R. C. sub. die 10. Junii. 1700.*

7 Sed non nisi ad illam, quae fit in dicta feria quinta, tenentur Clerus Saecularis, et Regularis hominum Ordinum, atque Piae sodalitates convenire juxta *Conc. Trid. d. l.* sub poenis Episcopo arbitrariis.

8 De processione in octava die nihil penitus in Rituali habetur: mos est tamen, et consuetudo omnium Ecclesiarum eam faciendi; sed minori circuitu, licet eodem ordine, vel in paucis immutato: *Ex Sacerd. Brixinen. dist. 5. cap. 10. num. 20.*

9 Advertendum est, quod ad solemniter faciendam hanc Processionem, extra claustra, in quacumque die, infra octavam Corporis Christi habent Regulares Privilegium, cum amplissimis derogatoriis a Gregorio XIII. Cons. *Cum interdum num. 10.* Ursaya *T. 2.* distinctis tamen horis, prout Innocentius Papa VII. disposuit, ex Mattheucc. *de Off. Cur. c. 40. num. 9.* quod Ursaya *T. 2. p. 1. d. 14.* intelligit posse fieri absque ulla Ordinarii, vel Parochi licentia, et post Vesperas, si in Cathedrali fiat in mane.

10 Sed loquendo de expositione, et Processione cum Eucharistia, facienda in Ecclesiis Cathedralibus, vel Parochialibus, infra octavam, et etiam in ipsa die octava, advertendum est, quod hae, de jure, faciendae non sunt expensis Capituli, vel Parochi, quia sunt Processiones arbitrariae; et ideo novum onus imponendum non est Ecclesiae, quae jam satisfecit Praecepto in die statuto, nempe feria quinta antecedenti, prout ex Decreto, seu responsa Visitationis Apostolicae, 24. *Maji. 1712.* refert Ursaya *T. 1. p. 1. d. 16. num. 43. 44, 258.*

11 12 Debet itaque haec processio initiari a Cathedrali

seu Ecclesia Parochiali, Sel. in *Select. can. c. 11. num. 2.* ubi habetur ita decisum per *Sacr. R. C. in una Tuscanen. 19. Aug. 1619.* Magis enim decet, ut Solemnitas Corporis Christi celebretur in Cathedrali Ecclesia, quam in alia, ex eaque sumatur Sanctissimum Sacramentum, et in Processione per vias publicas circumferatur, et ad eandem Ecclesiam reportetur, sicut testatur resolutum fuisse Armendar. in *Addit. ad recop. legum Navarrae, l. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo semel in anno, num. 8.* Barbos. ad *Concil. Sess. 13. c. 5. num. 5.* Sed hoc intelligendum est, et in praxi ponendum in Civitatibus, ubi Cathedrales, seu Metropolitanae Ecclesiae adsunt. In Villis vero, et locis extra Urbes supplet Ecclesia Parochialis, et ab ea, ad eam fieri debet Processio.

13 Plura, quae ad rectum hujus Processionis ordinem influunt, sanctissime statuit in sua speciali instructione Clemens XI. Summus Pontifex, anno 1705. quae a Cardin. Carpineo publicata a monacello per estensum refertur *T. 2. tit. 13.* et illius Summarii etiam insertum legitur in *Kalendario* quodam perpetuo Marci Antonii Fagioli Legiensis, pag. 378. et quamvis ista Institutio praecipue dirigatur ad rite exponendam Sanctissimam Eucharistiam per quadraginta horas: attamen nonnulla tradit ad Processionem spectantia, et ad Benedictionem, quae ad praesens argumentum hujus Tituli maxime faciunt; ideoque in subsequentibus Paragraphis erit locus desumendi a dicta Instructione nonnulla, huic materiae in praesentiarum convenientia.

Aliam quoque instructionem consimilem, sua tempestate Romae editam affert Gavant *d. p. 4. tit. 12. n. 3. in fine;* qui Author, multa etiam exponit de Ritu hujus Processionis e nostro Rituali desumpta, quoad minores Ecclesias; quia Ecclesiae majores (quae personis in dignitate praecipue Episcopali constitutis inserviunt) modum hujus Processionis a Caeremoniali Episcoporum desumunt.

14 15 Officium SS. Corporis Christi Autorem cognoscit S. Thomam Angelicum Doctorem, qui jussu Urbani Papae IV. illud composuit, et ab eo in praemium retulit columnam argenteam seu potius monile argenteum: ita ex Nauclero, et Genebrard. refert Raguc. *de Missa, qu. 109. n. 3.* Barbos. in *Concil. esse. 13. cap. 5. numer. 3.* Gavant. *d. p. 4. tit. 12. num. 2.* et testatur ipse S. Thomas in *Opusculo 57.* Quam solemnitatem primi in Orbe Catholico celebrarunt Loedienses, ut refert Bzovius anno 1230. *nu. 16.* et alii.

§. I. Decenter ornentur Ecclesiae, et parietes viarum, per quas est transeundum, tapetibus, et aulacis, et Sacris

Imaginibus, non autem profanis, aut vanis figuris, seu indignis ornamentis.

16 Cum ex dictis. Processio haec sit super alias omnes solemnior, distinctior quoque esse debet ejus pompa, et apparatus; nam ornatus major ostendit majorem Rei dignitatem, ut in *cap. Apostolicae, de privil. in. 6.*

17 18 19 De Ecclesiae itaque apparatu, primo dicendum est, et intelligi debet de Ecclesia, in qua incipit, et finem habet Processio. Iste decens ornatus nec assignari, nec limitari potest, cum saepe a facultatibus Ecclesiae, saepius a pietate Fidelium derivare possit; ideoque ad mensuram tum proveniunt, tum devotionis praestari potest. Hoc super omnia, curandum est, ut ubi per ornatum, sive pompam nequit haberi ista magna solemnitas, saltem per nitorem, et munditiam habeatur, addo ut Ecclesiae parietes, qui velis, vel aulacis ornari nequeunt, saltem per candorem, et venustatem eluceant, nec pulvere, sive araneis sordescant. Pavimentum vero perpolitum sit, et floribus, seu herbis bene olentibus, hac illac seminatam. Qui flores non projiciendi sunt in faciem, nec supra dorsum incedentium in Processione, ut decrevit *S. C. Ep. in Callien. Synodo 20. Januar. 1720.* relat. ab Ursaya. *T. 5. p. 2. d. 16. num. 71.* Altare insuper, in quo exponenda est Sanctissima Eucharistia, majori quo fieri potest, ornatu decoretur; nec desit copia lampadarum, et candelarum, quae ardeant, et sint ad minus viginti, juxta allegatam *Instructionem Clementis XI. n. 4.*

20 21 22 Circa vero vias, per quas est transeundum, nulla pompa limitatur. Prohibetur unice quae vana sit, et ridicula, seu profanitatem redolens: ab honestate enim Ecclesiae, et a regula pietatis quae distant, semper sunt evitanda, Ursaya *d. T. 2. p. 2. d. 25. n. 152.* Pro quo scandalo evitando, Magister Sacrarum Caeremoniarum, in hoc casu habere debet plures exploratores bene sibi visos, qui tamquam ejus delegati, circumire valeant vias, et plateas, per quas cum Processione est transeundum, et diligenter perpendere, atque oculariter disquirere omnia, et singula ornamenta, aulaca picturas, statuas, spectacula etiam Sacra, et quaecumque exposita fuerint ad Processionis ornatum: et si quid vel profanum, vel indecens, vel minus habens contra Ecclesiae ritum, reppererint, de eo Magistrum Sacrarum Caeremoniarum, illico admonere debeant, qui vel per eosdem exploratores, vel etiam per familiam armatam Episcopi, res indecentes nullo habito respectu, nullaque interposita appellatione, vel recursu, immediate remove, et auferre faciat, inhaerendo semper edictis, et Sanc-

tionibus Synodalibus ab Ordinario factis, et publicatis super hoc per aliquod dies ante Processionem, ut moris est.

23 24 Quaestionem, in nostro casu satis utilem, movet Doctissimus Antistes Ferosinus, *Tract. II. Criminal. ad tit. de Judaeis, etc. q. 1. n. 10. et 15.* Num scilicet Judaei, si habitant mixtim inter Domos Christianorum, teneantur ornare tapetibus fenestras, et calles cum pertransit S. Eucharistia.

Multi Autores ab eodem Doctore congesti sub *d. n. 10.* pro negativa sententia stant, praecipue quia cum habeatur ex S. R. C. prohibitio, ut deferatur Sanctissima Eucharistia per loca, et plateas, in quibus habitant Judaei, ex Barbos. *de pot. Episc. p. 2. alleg. 22. num. 4. et de Pot. Parochi, cap. 20. numer. 33. decis. Apostol. collect. 405. num. 8.* et certum sit, quod in spiritualibus, concernentibus favorem Animarum, Judaei non ligantur legibus Canonicis, nec in Sacramentalibus; quia de eorum anima non curamus, cum et ipsi non curent, *c. gaudeamus, de divort. Tusc. l. 1. concl. 386. n. 1. et concl. 369. num. 24. et 27. Farinac., in fragm. v. 6. Judaei, num. 639.* atque hinc sequitur, ut nec ad propositum in hac quaestione possint obligari.

Nihilominus multis aliis rationibus, et Doctoribus innixus, existimat, Judaeos mixtim inter Domos Christianorum inhabitantes posse compelli ad talem ornatum, in tali occasione, quia, licet statuta, et ordinationes factae circa ea, quae cultum Divinum respiciunt, non afficiant Infideles, *l. spadonum, 17. §. constitutiones, et §. jam. autem, ff. de excus. tut. et l. 3. §. fin.* attamen si per inobedientiam talis constitutionis, videatur Judaeos illudere Christianis, haec inobservantia impedienda est, ne oriatur iste contemptus, cum Fidelium scandalo, *cap. quia, et cap. in nonnullis, §. diebus, tut. de Judaeis.* ubi prohibetur Judaeis, diebus hebdomadae Sanctae, ne in publico compareant, aut fenestras, vel portas teneant apertas, semper loquendo de eorum inhabitatione mixtim cum Christianis, non vero in contuberniis solitis separatim, vulgo *Ghetto*; seu apud aliquas nationes, *Judeca.*

Duo insuper consideranda proponit ad magis firmandam opinionem, et sententiam suam, quod possint compelli; nempe istos ornatus esse actus exteriores materiales, et non adesse intentionem formalem, cum vero intentio ista non adsit, honorandi Sanctissimum Sacramentum, sequitur quod neque legi Judaeorum contrarium petitur per istum coactum ornatum, atque ideo juste compellerentur ad faciendum quod nos intendimus, et ad non contraveniendum legi Judaicae: nemo enim impedit, quin ipsi Judaei, mediante pecunia, hoc opus per interpositas Christianorum personas exercere possint, atque ita penitus caveant a periculo violandi legem Judaicam; dummodo per nos evitetur iste contemptus, etiam materialis.

Ex quo alia quaestio erui potest, a Ferosino non excogitata; nempe, an in locis, in quibus Judaei uniti habitant in suo *Ghetto* separatim a Christianis, si fenestras habeant, vias Christianorum prospicientes, per quas transire debeat Processio cum SS. Sacramento, possint ipsi Judaei compelli ad illas fenestras ornandas tali tempore. Circa quod dico, in tali casu non posse Judaeos compelli, quia cum in suo loco, ipsis assignato per Principem, inhabitent, non subjiciuntur ad ea, quae extra locum illum fiunt, cum fenestrae accidentaliter se habeant in illarum rerum prospectu, non vero essentialiter, sed tantum ad lumen recipiendum. Ultraquam quod, inhabitatio Judaeorum in tali loco, est coacta, non electiva, nec suspicari potest de contemptu in casu supposito, quemadmodum fieri potest quando inhabitant domos electivas per Urbes permixtim cum Christianis, in quo casu si servitus ornandi vias ab iisdem aegre fertur, deserere possunt domum, et alibi aliam sibi providere huic servituti non subjectam, quod facere nequeunt de Domibus in *Ghetto* sibi a Principe assignatis quas velint, nolint, commutare non possunt quoad circumdarium ipsius *Gheti*. Aliter si compelli possent ad ornandas fenestras, et parietes domus, etiam si per solas fenestras respicerent vias, per quas transitum habet Processio, ad nihilum inserviret Principum deliberatio, illos in uno tamquam ergastulo, concludendi, si hoc non obstante, servitatem secum ferent in casu processionis ad quem finem (inter alios) praesertim in locis Ecclesiae Romanae subjectis, instituta fuerunt ista Judaeorum contubernia, a Christianorum habitaculis separata. Quam servitutem videtur voluisse S. R. C. tunc quando in una *Anconit. 22. Febr. 1563.* quam refert Barbosa *de Episc. p. 2. alleg. 24. num. 3.* decrevit: *Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, non esse deferendum per plateam, in qua habitant Judaei, sed per Christianorum stratas.* Incumbit itaque iis, qui vias pro hac Processione designant, cavere, ne proxime ad *Ghettum* istae viae sitae sint; quod si hoc, ob angustiam loci, evitari nequeat, toleranda erit ista murorum, et fenestrarum denudatio, dummodo semper Judaei in loco designato, et non mixtim cum Fidelibus cohabitent. Cum tamen tolerandi non sint Judaei in his, quae tendunt ad opprobrium illius, qui probra nostra delevit, Ferosin *d. l. n. 14. ex cap. et si Judaeos, tit. de Judaeis, Ricciull. de jur. pers. l. 2. c. 1. num. 2. et 3.* possunt Christiani occurrere, et confusionem inducere in illos, ornando propriis expensis parietes, Christi Crucis inimicorum.

Pro opinione tamen contra Judaeos in hoc casu stat Joseph Sessa in suo amplissimo Tractatu *De Judaeis impress. Taurini 1717.* ubi *c. 32. n. 14.* cum Tondut. *quaest. Canonic. c. 24. et seqq.* resolvit: Judaeos teneri in Processione Sanctissimi Sa-

cramenti, tapetibus parietes, et fenestras exteriores domorum suarum ornare, rationibus, et causis ibi allegat. Sed praecipue quia cum ista actio ornandi etc. sit materialis, Judaei non dicuntur ita faciendo, eorum legi contravenire.

Quod si extra proprium Receptaculum, seu *Ghetto*, Hebraei conducerent aliquas Domos, aut Aedes ad usum Aedificii alicujus Mercis, exempli gratia, Tabaci, sive Aquae Vitis, vel Corii, vel tandem Panni, et cujuscumque similis negotii, et istae Aedes pro tali usu Hebraeis tantummodo inservirent, haberentque Januas, et Fenestras respicientes vias publicas per quas Processio cum SS. Eucharistia pertransiret, tunc possent ab Ordinario obligari ad ornatum, cum in hoc casu magnae deformitatis sit ista denudatio, nec amplius valeat regula decreti S. R. C. superenunciati, de non transeundo per loca ab Infidelibus habitata.

Animadversione dignus est Ritus, quo Vias ornari praecipit, occasione hujus Processionis, Sacerdotale Brixinen. *dist. 5. cap. 10. num. 31.* ubi *ad pag. 166.* leguntur haec: "Ad Processionem Corporis Christi paranda sunt ista. I. Omnes "Viae, et Plateae, per quas Venerabile Sacramentum portabitur, sint mundatae, et ornatae arboribus, frondibus, floribus, "gramine, aulacis, aliisque ornamentis. II. In quatuor distinctis locis, versus quatuor Mundi plagas, Orientem, Occidentem, Meridiem, et Septentrionem respicientibus, erecta sint "quatuor Altaria ex ligno, cum Baldachinis, seu tectis, pulchre ac desenter ornata, super quibus collocari possit Mons-trantia (*hoc est Ostensorium*) dum quatuor Evangeliorum initia cantantur. III. Deputantur principaliores aliquot Viri "pro portando Baldachino, sub quo Sacerdos cum Ven. Sacramento processionaliter ire debet, qui Viri, pro cujusque facultatibus, pulchre sint vestiti, ferantque singuli sertum in "capite ex floribus consecutum. IV. Induantur aliquot Puerorum paria ad formam Angelorum, cum sertis in capite, "quorum aliqui conistris deferant folia Rosarum, versus Ven. Sacramentum quandoque in Processione seminanda: alii "Cymbalas, seu Campanulas portent, alii accensas candelas: "alii arma, seu mysteria passionis Dominicae. V. Habeatur "Turiferarius cum thuribulo, et alius quidam Puer cum incenso, ambo superpelliceis induti. VI. Quatuor Diaconi induti Dalmaticis. VII. Aliquot Viri decenter vestiti cum "sertis Rosarum in capite, qui ab utraque parte baldachini deferant faces, lampades, seu candelas accensas. VIII. Puer "indutus superpelliceo, ferens librum Evangeliorum. IX. Ins-trui possunt aliquot paria Puerorum, puellarumque, qui decenter vestiti, et cum sertis roseis, processionaliter irent, ut "infra. X. Sit Magister Caeremoniarum, vel aliquis ejus loco totam Processionem ordinans, et promovens."

Sequuntur postea in aliis Paragraphis: Ordo Processionis: quae in Processione cantari debeant: quae ante: quae post: atque sub Evangeliiis cantandis observare oporteat: Quid fieri debeat Processione ad Ecclesiam reversa: de profanitate ar-cenda, et de aliis ad talem processionem facientibus: ex quibus Magistri Sacrarum Caeremoniarum carpere valent quae utilia, et decora sunt, inutilia, et indecentia, si qua sunt, omittendo, ut omni qua decet laude, et decore expediatur ista Processio inter solemnes solemnissima.

§. II. Sacerdos primum Missam celebret; in qua duas Hostias consecret, et sumpta una, alteram in tabernaculum in Processione deferendum ita reponat, ut per vitrum, seu Crystallum, quo ipsum tabernaculum circumseptum esse debet, exterius adorantibus appareat; veloque operiatur, donec auferatur ab Altari. Peracto autem Sacrificio, et Processione jam inchoata, ordine, quo jam supra dictum est in Litanis majoribus, Sacerdos Pluviali albo indutus, ter incenset Sacramentum genuflexus.

25 26 27 Hostia deferenda in Processione non est consecranda pridie, cum quodammodo processio debeat esse pars Officii diei, seu saltem omnino concordare cum Missa, pro quo advertendum est, ut istae Hostiae sint aequales, nisi ob angustiam Ostensorii, opus sit, ut Hostia in illo collocanda, sit minor; sed non adeo, et taliter, ut videatur potius Particula; quam sua manu Celebrans imponet in lunulam, quae est in medio ejusdem Ostensorii intra sphaeram, et crystallum utramque.

28 29 *Tabernaculum*, de quo hic Rubrica loquitur, idem est ac *Ostensorium*, quod aliter appellatur *Monstrantia*, *Sphaera*, et *Turris*. Antiquitus ad modum cylindricum construebatur, eo pacto, quo hodie etiam Moniales S. Clarae utuntur, et pingitur Imago dictae Sanctae Virginis in actu fugandi Saracenos: atque ideo hoc significatur a verbis Rubricae, ubi ait: *Crystallum, quo ipsum Tabernaculum circumseptum esse debet.*

30 Recenter vero ad instar Sphaerae solet efformari cum suis radiis ad similitudinem Solis, vel Stellae.

31 Hoc (saltem in gyro Sacram Hostiam recipiente) argenteum esse deberet, sed in Ecclesiis pauperioribus toleratur vel ex aere, vel ex aurichalco inaurato. Lunula tamen interior, quae Hostiam in se recipit, et firmat, omnino esse debet vel